

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
MIASTA EŁKU NA ROK 2022**

WSTĘP

Od 1 stycznia 2022 r. do 29 marca 2022 r. obowiązywały dwa programy:

- Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który został przyjęty uchwałą Nr XXXVII.380.2021 Rady Miasta Ełku z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018 – 2022, który został przyjęty uchwałą XXXIX.390.17 z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018 – 2022.

Oba programy zostały przekształcone w Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, który został przyjęty uchwałą Nr XLI.414.2022 Rady Miasta Ełku z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Ełku na rok 2022. Podstawę prawną uchwalenia programu stanowią przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Realizacja celów strategicznych Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Ełku na rok 2022 związane były z nakładem środków finansowych, pochodzących z budżetu Miasta Ełku, a także działaniami merytorycznymi skierowanymi na osiągnięcie zamierzonych wskaźników w postawionych celach.

Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Ełku na rok 2022 obejmuje zagadnienia związane ze zmniejszeniem rozmiaru uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych, ograniczaniem dysharmonii życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem alkoholu, przemocą oraz innymi czynnikami. Ponadto poruszono w nim kwestie związane z zapobieganiem spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz młodzieży, a także zmniejszania naruszeń prawa na rynku alkoholowym oraz prowadzenia procedur zmierzających do uzyskania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 został skonstruowany tak, aby dawać jak największą gwarancję skuteczności, zwiększając tym samym działania jednostek i grup społecznych oraz zapobiegać problemom, czy też zagrażającym zachowaniom i zaburzeniom. Niniejsze opracowanie stanowi zestawienie informacji oraz danych wynikających z jego realizacji.

1. Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1.1. Rozszerzenie oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu w warunkach stacjonarnych poprzez wykup miejsc w Ośrodku Terapii Uzależnień w Starych Juchach. Dwa miejsca dodatkowe w każdym cyklu terapeutycznym dla mieszkańców Ełku.

1.2. Rozszerzenie oferty terapeutycznej dla mieszkańców Ełku w warunkach ambulatoryjnych, dzięki czemu możliwe było korzystanie z terapii w godzinach popołudniowych.

1.3. Prowadzenie terapii indywidualnej i grup wsparcia dla osób współuzależnionych.

1.4. Prowadzenie grupy wsparcia DDA – Dzieci Dorosłych Alkoholików.

1.5. Konsultacje i poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, socjoterapeutyczne i prawne w ramach funkcjonowania Poradni Rodzinnej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

1.6. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Narkotyków i ich Rodzin.

1.7. Prowadzenie Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej dla dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień i zagrożeń uzależnieniem od narkotyków, dopalaczy oraz uzależnień behawioralnych.

1.8. Utrzymanie ECRS w którym prowadzone są zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży oraz Poradni Rodzinnej.

1.9. Prowadzenie telefonicznych konsultacji psychologicznych dla mieszkańców Ełku objętych kwarantanną i będących w trakcie leczenia uzależnienia od alkoholu.

2. Prowadzenie porad psychiatry dziecięcego w szczególności dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe.

Wskaźniki:

Działania	2022
1.1.Leczenie stacjonarne – Ośrodek Terapii Uzależnień w Starych Juchach	20 osób
1.2.Terapia w warunkach ambulatoryjnych – indywidualne konsultacje motywacyjno-edukacyjne dla osób uzależnionych	1059 porad / 406 osób
1.3.Współuzależnienie terapia grupowa	30 kobiet
1.4.Grupa DDA	10 osób
1.5. <u>Konsultacje i poradnictwo:</u> <i>Psychologiczne:</i> a) małżeńskie i rodzinne	a) 153 osób / 453 porad

b) dla dzieci i młodzieży c) indywidualne dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	b) 429 osób / 572 porady c) 450 osoby / 772 porad
<i>Pedagogiczne:</i> d) indywidualne	d) 167 osób / 318 porad
<i>Prawne:</i> e) indywidualne	e) 184 osoby / 184 porady
<i>Psychiatryczne:</i> f) indywidualne dla rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej i w trudnej sytuacji życiowej oraz osób uzależnionych od alkoholu	f) 732 porady
<i>Socjoterapeutyczne</i> g) indywidualne h) grupa dla dzieci i) spotkania socjoterapeutyczne dla osób z rodzin, w których występują problemy alkoholowe oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	g) 215 osób h) 10 osób i) 44 osoby
1.6. porady, konsultacje, wsparcie dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych	127 osób / 442 porady
1.7. porady i konsultacje udzielane w zakresie uzależnień od narkotyków, dopalaczy oraz uzależnień behawioralnych	Łącznie 1084 / 359 osób
1.9. Telefoniczne konsultacje psychologiczne dla mieszkańców Ełku objętych kwarantanną i będących w trakcie leczenia uzależnienia od alkoholu.	120 osób
2. Porady psychiatry dziecięcego	272 udzielonych porad

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Pomoc osobom doznającym przemocy w postaci poradnictwa psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, specjalistycznego udzielana była w Punkcie konsultacyjnym dla osób doświadczających przemocy w rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku. W 2022 r. z poradnictwa specjalistów skorzystało 401 osób.

Program profilaktyczny „Miejsce Wolne od przemocy” przeprowadzony w Miejskim Żłobku nr 1 i

Miejskim Żłobku nr 2 w Ełku. W szkoleniu wzięło udział 40 pracowników i 4 rodziców.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

3.1. Realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych prowadzonych przez pedagogów w środowisku otwartym.

3.2. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych.

3.3. Realizacja programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Narkomanii.

3.4. Powierzenie zadań w ramach profilaktyki uzależnień organizacjom pozarządowym w ramach konkursu ofert.

3.5. Podnoszenie umiejętności nauczycieli, pedagogów szkolnych w kierunku kreowania nowoczesnych systemów wspomaganie uczniów, programów rozwijających kompetencje wychowawcze i sprzyjające kształtowaniu postaw zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

Wskaźniki:

Działanie	2022
3.1.Realizacja programów profilaktyczno – wychowawczych prowadzonych przez pedagogów w środowisku otwartym.	148 dzieci / 10 streetworkerów
3.2. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych	1385 osób
3.3. Realizacja programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Narkomanii	„ Program Wzmacniania Rodzin” – 13 osób „Fredd goes Net” – 23 osoby „Program Candis” – 11 osób
3.4.Konkursy ofert. a) Human 'lex” Instytut	„Streetworking jako element profilaktyki systemowej” „Dziurawa Skarpeta Refocus” „Wyzwania w psychoterapii Dzieci i Młodzieży 2K22”
b) Stowarzyszenie Trzeźwego Życia	„Do radości życia bez używek”
c) Fundacja Otulony w nadzieję...	„Rozwijaj się i dbaj o zdrowie”
d) Uczniowski Klub Sportowy „Maratończyk”	„Chcę być zawsze zdrowy i do sportu gotowy” -

W ramach profilaktyki uniwersalnej skierowanej do mieszkańców Ełku zostały zorganizowane festyny rodzinne, których celem była integracja oraz wzmacnianie więzi i umiejętności wspólnego spędzania czasu. Podczas tych spotkań zorganizowane były stoiska informacyjne, edukacyjne, w których można było skorzystać z porad specjalistów min. psychologa, specjalistów ds. uzależnień od alkoholu. Bezpłatnie udostępniano również poradniki, informatory dotyczące profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień oraz informacje dotyczące funkcjonowania Poradni Rodzinnej w Ełku. W organizację festynów zaangażowani również byli animatorzy oraz streetworkerzy, którzy na co dzień pracują z rodzinami w środowisku otwartym. Zorganizowano 4 festyny/pikniki, w których uczestniczyło ok. 930 mieszkańców.

4. Zmniejszenie naruszeń prawa na rynku alkoholowym oraz prowadzenie procedur zmieniających do uzyskania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

4.1.Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dokonywali kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia, w miarę możliwości z przedstawicielami organów porządku publicznego.

4.2.Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniowali wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wizytowali te placówki.

4.3.Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzili współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.4.Przeprowadzono czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Wskaźniki:

	2022r.
Ilość kontroli placówek handlowych i gastronomicznych.	100

Ilość wydanych opinii na zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.	67
Ilość wniosków o leczenie skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	64
Ilość rozmów motywujących przeprowadzonych z osobami uzależnionymi i wnioskodawcami w procedurze leczenia przymusowego.	128
Ilość spraw skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia	50
Ilość badań/opinii w przedmiocie uzależnienia (biegli sądowi)	57

5. Podsumowanie

W celu zapewnienia skuteczności i efektywności działań realizowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Ełku na rok 2022 powinny one mieć charakter długofalowy i stanowić kontynuację konsekwentnych oraz systematycznych działań realizowanych na terenie naszego miasta.

Celem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Ełk na rok 2022 było prowadzenie działań samorządu ukierunkowanych na zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszenie rozmiarów już istniejących problemów alkoholowych, wynikających z nich szkód zdrowotnych i społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu oraz wsparcie osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej oraz trudnych sytuacjach życiowych.